

1. Előterjesztés

**A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének
2020. szeptember 17. napján 16:45 órakor megtartandó közmeghallgatására**

Beszámoló a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2020. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről

Előterjesztő: Kubatov Márton elnök

Készítette: Kubatov Márton elnök

Törvényességi ellenőrzést végezte: Hódosné dr. Süke Amália jegyző

Melléklet: -----

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 2020. évben **5 alkalommal ülésezett, ebből 1 alkalommal tartott zárt ülést.**

Az évet még nem zártuk le, a közmeghallgatást a covid-19 vírushelyzet miatt hoztuk előre, félünk attól, hogy év végén már nem tarthatnánk meg.

Pénzügyi tekintetben egyelőre a 2020. év első hét hónapi gazdálkodás teljesítéséről tudunk beszámolni.

2020. első hét hónapjában a bevételi teljesítés 4.270 e Ft, ebből központi támogatás 2.114 Ft (működési és feladatalapú támogatás), egyéb működési bevétel 3.000 Ft, előző évi maradvány 2.153 e Ft. Kiadás az első félévben 2.295 e Ft-ban teljesült és 1.988 e Ft záró pénzkészletünk volt 2020. július 31. napján.

A 2020. évi programjainkat csak részben tudtuk megvalósítani, az idei évi terveinkre rányomta a bélyegét a vírushelyzet. Az előző közmeghallgatás óta megvalósult programjaink, rendezvényeink, tevékenységünk a következők voltak:

Helyi rendezvények és fogadások saját szervezésben:

Több rendezvényünk nem valósult meg a koronavírus járvány miatt, de mégis szerencsésnek mondhatjuk magunkat, elsősorban azért, mert Garán nem terjedt el a járvány, másrészt azért, mert a legtöbb rendezvényünk a téli időszakban volt, és azokat mind meg tudtuk valósítani. Az elmúlt télen különösen gazdag és sűrű programjaink voltak.

2019.12.14. A harmadik adventi gyertyagyújtás és horvát nyelvű szentmise megszervezése községünkben. Horvát anyanyelvű műsor a templomkertben a Garai Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde, a Garai Nemzetiségi Általános Iskola horvát nyelvi tagozatos diákjainak szereplésével, vendégfogadás (tea, zsíros kenyér, forralt bor) a Garai Angyalok segítő közreműködésével.

2019.12.15. Bunyevác Anyák és Apák Napja és Karácsonyi Műsor megszervezése: a műsorban szerepeltek a horvát nemzetiségi tagozatos általános iskolai tanulók, tambura

tanfolyamunk tanulói és az egészet megkoronázta Zvonko Bogdan, népszerű vajdasági bunyevác énekes koncertje tamburazenekar kíséretében. Kiállítást szerveztünk néhai Kubatov István, garai származású amatőr festőművész műveiből, születésének napra pontosan 100. évfordulója alkalmából. A programon kb. 170 fő vett részt. A rendezvény a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat támogatta.

2020.02.07. Bunyevác Préló: egyórás önálló műsor bemutatása négy táncos korosztályunk (óvodások, az általános iskolás Pillangó Gyermek Táncsoport, a Garai Ifjúsági Táncsoport és a felnőtt Bunyevác Hagyományörző Táncsoport) és a garai Bácska Tamburazenekar közreműködésével. Fogadtuk horvátországi testvérközségünk, Topolje delegációját.

2020.02.25. Bunyevác hagyományörző nagybőjti ételek bemutatása a közszolgálati televízió horvát nemzetiségi műsorában. Horváth Éva házában szerveztük meg a főzést. Az asszonyok sóban, vízben főtt bab, ostoros kalács és barátfüle elkészítését és tálalását mutatták be autentikus módon és eszközökkel, anyanyelvünkön. Március 4-én került adásba a Duna Televízió „Hrvatska kronika” című műsorában.

2020.02.29. Férfi Préló: a férfiak egyedülálló hagyományörző farsangzáró, tél-búcsúztató ünnepsége. 170 fő vett részt.

2020.03.09. Nőnap ünnepség szervezése klubhelyiségünkben. A régi bunyevác-horvát anyanyelvű nemzetiségi hagyomány felidézésével, valamint virággal és süteménnyel köszöntöttük a garai horvát asszonyokat, lányokat. Megköszöntük nyugállományba vonult horvát óvoda- és iskolapedagógusunk, Kiss Albertné és Faragóné Zegnál Sz milyana egész életpályáján át kifejtett tevékenységét. Szintén itt háláltuk meg az előző ciklus végén leköszönt képviselőink, Horváth Éva és Sibalín István munkáját.

2020.03.11. Irodalmi estet szerveztünk klubhelyiségünkben az anyanyelv világnapja alkalmából (az előadók miatt 2 hét csúszással). A téma a horvát anyanyelv, a bunyevác tájnyelv története, jellemzői voltak. Előadók: Blazsetin István és Bálicy Szilveszter, a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézetének elnöke és tudományos munkatársa voltak. Együttműködő partnerek a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézete és a Bácskai Horvátok Kulturális Központja.

2020.06.26. Fogadtuk a főváros és környéki Balkán Experience Egyesületet, amelynek tagjai egy „bunyevác kerékpártúra” keretében látogattak el Bajára, Vaskútra, Garára és Bácsbokodra a helyi bunyevác-horvát nemzetiségi és szakrális nevezetességek megtekintésére. Megszerveztük a garai római katolikus templom emlékeinek és történetének, a garai bunyevác-horvát vallási hagyományok és szokások, továbbá egy negyedórás horvát anyanyelvű orgonajáték bemutatását a csoport részére a 2019-ben felújított orgonán. Ezt követően a klubhelyiségünkben szerény vendégfogadásban részesítettük a 43 túrázót.

Garai bunyevác-horvát hagyományaink bemutatása más településeken és külföldön:

Ilyen év sem volt még, hogy csupán egy fellépésünk volt más településen: **2020. február 22-én a bajai Maszkajárás című rendezvényen.** Volt néhány más felkérésünk a táncsoportokkal Birjánba, Zomborba, Versendre, de ezek a vírushelyzet miatt meghiúsultak.

Pályázati projektek:

2019. november 25-én tartottuk az elmúlt közmeghallgatást, így akkor még a megvalósítás fázisában volt a 2019. évi pályázatok közül a **2020. évi saját falinaptár kiadása 120 példányban** (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. NEMZ-KUL-19-0924). A projekt a 2019. év végén sikeresen megvalósult. A falinaptárt a 2019. december 15-i Materice i oci ünnepségünkön mutattuk be és osztottuk ki a garai bunyevác és a Garáról elszármazott családoknak, továbbá partnereinknek, testvérközségeinknek. A falinaptáron az elmúlt évi eseményeinket és községünk épített örökségét, hagyományainkat szerepeltettük a képeken. A

falinalaptár nyomdaköltsége bruttó 457.200 Ft volt, amelyből a fenti pályázaton **200.000 Ft támogatást** nyertünk, a maradék összeget önerőből biztosítottuk.

Sikeresen megvalósítottuk az Emberi Erőforrások Minisztériuma **Csoóri Sándor Program 2019. évi projektjét** (CSSP-E-ZENEOKTAT-2019-0174), melynek megvalósítási időszaka 2020. június 30-ig tartott és 1.260.000 Ft-ot nyertünk rá. Megtartottuk a két féléves tambura és harmonika tanfolyamot összesen 14 tanuló részére. A tanfolyami díj a két félévre összesen 560.000 Ft volt. Sajnos 2020. március közepétől itt is át kellett állni a digitális oktatásra. A tanárok Interneten keresztül adták le a tananyagot. Elmondásuk szerint a tanulók ügyesek voltak ilyen formában is, de nem tudtak együtt gyakorolni, egymással összehangolni, továbbá hiányoztak a fellépések. A 2020. évben csak egyszer léptek fel a nyáron a bajai sétáló utcában. Beszereztünk 3 db használt hangszert (1 prímtambura, 1 basszprím tambura és 1 kontra) és 1 laptopot összesen 760.000 Ft értékben. A pályázati pénzzel év végéig kell elszámolnunk.

A 2020. évre is nyújtottunk be pályázatokat:

3 db pályázatot adtunk be a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-hez. Elbírálták ezeket a pályázatokat, nagyon szép összegeket nyertünk: 500 ezer Ft-ot nyertünk a 2020. szeptemberre tervezett medjugorjei hitéleti zárándokútra, 400 ezer Ft-ot nyertünk 2020. évi hagyományörző rendezvényeink megszervezésére és 350 ezer Ft-ot nyertünk bunyevác hagyományaink bemutatására más településeken. Azután sajnos közbejött a vírushelyzet, és visszavonták a már nyertes pályázatok határozatait, mivel feltehetően a legtöbb pályázó nem tudná azokat megvalósítani. 2021-ben ezek a projektek előnyt élveznek majd.

Helyettük 2020-ra kiírtak egy **beruházásra vonatkozó pályázatot NEMZ-BER-20** címmel 2 millió forintos keretösszeggel. Itt pályáztunk a garai római katolikus templom két bunyevác ólomablakának felújítására (2 millió Ft-ot kértünk, 2.234.000 Ft-ba kerül a két ablak felújítása), de sajnos ezúttal nem jártunk sikerrel.

Azonban a Garai Római Katolikus Plébánia sikeresen igényelt forrásokat az Emberi Erőforrások Minisztériumánál egyedi kérelemmel. Szintén a plébánia kérelmére a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat és a Tököli Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 250 – 250 ezer forinttal támogatja a templom bunyevác-horvát ólomablakainak felújítását. Szeretnénk megköszönni Bende Edmond lelkes munkáját az ügy érdekében mind a támogatás igénylésben, mind a beruházás megvalósításában, amely folyamatban van.

2020-ban is pályáztunk a Határon Túli Horvátok Hivatala kiírására „Népvisélet pótlás” projektre. A projekt tárgya mindhárom táncsoport népvisélet pótlása: a Garai Ifjúsági Táncsoport részére 4 db bunyevác selyemszoknya, 4 bunyevác kötény, 4 női kapica, 4 női vizitke és 2 bunyevác férfi mellény, a Bunyevác Hagyományörző Táncsoport részére 4 pár női karaktercipő, 3 db sokác női blúz, 10 db madérás alsószoknya, 2 pár csizma csörgő (zvecska) és 2 db női kapica, a Pillangó Gyermek Néptáncsoport részére 12 db Dráva menti fekete kötény és vállkendő. A költségvetést ezúttal is horvát kunában kellett megadni. 14.800 kunát kértünk és 4.486 kuna önerőt vállaltunk. Sikeres volt a pályázatunk, 14.500 kuna támogatást kaptunk. A beszerzéseket 2021. június 30-ig kell megvalósítani.

A Bács-Kiskun megyei horvát nemzetiségi önkormányzatok közötti együttműködési megállapodás keretében a 2020. évben is megkaptuk a lehetőséget, hogy ezúttal 80.000 Ft önerő befizetésével meghatározhassunk egy rendezvényt, amelyre legalább dupla összeget kapunk vissza a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzattól. Az idén is a „**Materice i Oci**” nevű rendezvényünket határoztuk meg erre a támogatásra. Bízunk benne, hogy meg tudjuk azt valósítani.

2020. júliusban írta ki az **Emberi Erőforrások Minisztériuma a Csoóri Sándor Program** 2020. évi pályázatait. Benyújtottuk a pályázatot „**Tamburazene utánpótlás-nevelés Garán**” címmel 16 tanuló tamburatanfolyamának megszervezésére az új tanévben, 2020. szeptember elejétől 2021. június végéig. A projekt egyik része a 16 tanuló tambura- és harmonika-tanfolyamának megszervezése a 2020/2021. tanév teljes tartamában 640.000 Ft oktatási díjjal és a tanévzárás után hétnapos népzenei tábor szervezése 250.000 Ft összeggel. A projekt másik része az alábbi eszközök beszerzésére irányul: 1 db tamburaprím, 1 db basszprím tambura és 1 db tanuló harmonika, 10 csomag tamburahúr, 1 db hordozható hangfal, 2 db állványos mikrofon szett és egy négydarabos mobilmikrofon szett. A beszerezni kívánt eszközök összértéke 816.900 Ft. A pályázat elbírálása még folyamatban van, a tanfolyamot elindítottuk. Az oktatók továbbra is Csurai Attila és Markó Zsuzska, a Danubia AMI zenetanárai.

A garai bunyevác-horvátok részvétele külső eseményeken és zárandokutakon az elmúlt egy év során:

2019.11.30. Kecskeméti Horvát Nap

2019.11.30. Dunszoki Tamburafesztivál

2019.12.14. Bunyevác Szenteste hagyományainak ünnepe Baján

2019.12.21. Felsőszenkmárton, koncert a horvátországi „Klapa Instrum” együttesel

2020.01.04. Vaskúti Bunyevác Préló

2020.01.18. Bácsbokodi Bunyevác Préló

2020.01.23. Irodalmi Est a magyarországi horvát oktatás és iskolák történetéről Csávolyon

2020.01.25. Bajai régiós Nagypreló

2020.02.15. Katymári Bunyevác Préló

2020.05.03. Országos horvát szentmise közvetítése interneten keresztül (Győrből)

2020.08.11. Részvétel Mándity Zsivkó új könyvének („Misec sjajni razastro srminu”) bemutatóján Hercegszántón

2020.08.29. Felsőszenkmárton, a Magyarországi Horvátok Szövetségének évzáró közgyűlése, gasztronómiai és kulturális napja.

2020.08.30. Kalocsa, Ivan Antunovity érsek emléknappja. Az ünnepi horvát nyelvű szentmisét Luka Poljak, szabadkai plébános celebrálta. A zárandokútra Garáról 10 személyt szerveztünk.

2020.09.05. Hercegszántó, megyei horvát zárandoklat. Az ünnepi horvát nyelvű szentmisét Bacsmai László, mohácsi plébános celebrálta. A zárandokútra Garáról 9 személyt szerveztünk. Itt már sajnos jelen volt újra a koronavírusról való félelem is.

2020.09.12. Csávoly, Dr. Mándics Mihály, bunyevác történész, író, Apáczai Csere János díjas pedagógus, a Magyarországi Délszlávok Szövetsége egykori főtákarának temetése

2020.09.19. Bács-Kiskun Megyei Horgászverseny Bácsbokod: a garai horvát horgászcsapat nevezése megtörtént. Takács Tuni lesz a csapatkapitányunk.

Utazás vajdasági és horvátországi testvérközségeink jeles eseményeire:

2020.01.22. Garaiak részvétele a Topoljei Vince Napi Ünnepeken

2020.02.14. Szent Trifon Nap Regőcén

2020.02.22. Zombori Bunyevác Préló

2020.03.07. Linjak Horgászegyesület éves közgyűlése és ünnepe Topoljén

A többi találkozó mind elmaradt a covid-19 vírus miatt.

Garai egyházi ünnepek és kapcsolódó társadalmi munka:

Közreműködöttünk a Gara Épített Öröksége Megőrzéséért Alapítvány 2020. január 5-i Újévi koncertjén, amelyhez 20 ezer Ft értékű kellékekkel járultunk hozzá. Felhívtuk a figyelmet az alapítvány jótékony célú adománygyűjtésére a garai templom felújításának céljából.

A régi bunyevác **sírok** rendbetétele a garai temetőben Húsvét és Mindenszentek előtt is. Húsvét és Pünkösd alkalmából templomi **oltárdíszítés**, a községi katolikus **keresztek** valamint a világháborús nemzetiségi **hősök emléksobrának** megtisztítása. Részt vettünk a községi római katolikus **nagybőjti keresztút** napokon. A hölgyek minden alkalommal horvát nyelvű példabeszéd olvasásával emlékeztek meg Jézus Krisztus keresztútjának adott stációjánál.

Horvát nyelvű szentmise szervezése a Szent László és a Szent Lukács napi községi búcsú-ünnepek alkalmával. A horvát asszonyok részt vettek az ünnepségek előtti templom takarításban és oltárdíszítésben.

Tavasszal és Mindenszentek előtt a községi horvát katolikus keresztek és a templomkerti Mária szobor megtisztítása. **Virágültetés**. Garai világháborús hősök szobrának **megkoszorúzása** a Halottak Napi szentmisét követően.

2020. július 16-án horvát anyanyelven bemutattuk a budapesti „Croatica” Internetes Televíziónak a garai templomot és a garai bunyevác-horvát vallási emlékeket, hagyományokat, amelyből 8 perces rövid bemutatófilm készült. Interneten megtekinthető. A bemutatást Bende Edmond, horvát nyelvtanár és Krékity István, nyugalmazott tanár, zenész, vállalták, utóbbi jelenleg a kántori feladatokat látja el.

Eszközbeszerzések a horvát kultúra megőrzése céljából:

150 db egyedi vászon táska készíttetése „**Garski Bunjevci, Naša j' grana mala al je fina**” felirattal 2019. decemberben. Év végén osztottuk volna ki a „Materice i oci” ünnepségen a garai bunyevác családoknak, de sajnos csak 2020. januárban készültek el a táskák. Mindenkihez még nem jutottunk el vele, de nagyon sokan már megkapták. Erre 95 ezer Ft-ot fordítottunk.

66 db 2020. évi „Horvát Évkönyv” rendelése a garai bunyevác családoknak (1.200 Ft/db): 2019. év végén megvalósult, a „Materice i oci” ünnepségen osztottuk ki a garai bunyevác családoknak.

„**Hrvatski glasnik**” hetilap 6 db 2020. évi előfizetést vásároltunk összesen 54.000 Ft értékben.

Egyéb tevékenységek, események:

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara költségvetési szerv **utóellenőrzést** kapott a 2018. évre a **Magyar Államkincstár** Bács-Kiskun Megyei Költségvetési Ellenőrzési Osztályától. Az elmúlt év gazdálkodásával kapcsolatos dokumentáció átvizsgálásával alakították ki gazdálkodásunk törvényességével kapcsolatos véleményüket. Néhány megállapítást tettek a belső szabályzataink és a nyilvánosság biztosítása vonatkozásában. Ezek megszüntetésére intézkedési tervet kellett készítenünk, végrehajtása folyamatban van. Büntetést nem kaptunk.

Javaslatot tettünk a Gara, Partizán utca új elnevezésére. A Gara Községi Önkormányzat által közzétett listából lehetett választani, amelyek közül mi az Arany János utca nevet javasoltuk, mivel a szomszédos utcák is egy-egy magyar költő nevét viselik (Ady Endre, Petőfi Sándor). Az utca az Arany János nevet kapta.

Csatlakoztunk a „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” című polgári kezdeményezéshez és aláírásokat gyűjtöttünk a garai horvát lakosság körében annak érdekében, hogy az Európai Unió kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól. Sajnos a koronavírus járvány már beleszólt az aláírásgyűjtés időszakának második felébe, de az első periódusban sikerült kb. 50 aláírást összegyűjtenünk.

A járványügyi veszélyhelyzet ideje alatt segítséget nyújtottunk a garai horvát idős személyek részére bevásárlásban, gyógyszerbeszerzésben, pénzügyi, postai ügyintézésben.

Kegyeleti feladataink is voltak, mivel sajnos elhunyt Zórity Éva, egykori tánccsoport vezetőnk és Dr. Mándics Mihály, bácskai bunyevác pedagógus, történész, író, a Magyarországi Délszlávok Szövetségének egykori főtitkára.

Véleményeztük a közművelődési rendelet-tervezetet.

Közreműködés a Magyarországi Horvátok Szövetsége (Savez) tagdíj befizetésekben, az elmaradások rendezésénél, a Savez 2020. évi munkatervének megismertetésében és a garai tagoknak a Savez éves **közgyűlésen** való részvételében, utaztatásában.

Folyamatosan **tudósítottuk** a község lakosságát tevékenységünkről a negyedévente megjelent „Garai Híradóban”. Rendszeresen **küldtük a cikkeket** a magyarországi horvátok hetilapjába (Hrvatski glasnik) eseményeinkről, történéseinkről azokban az esetekben, ha nem volt jelen az újságírójuk.

Tájékoztattuk a garai horvátokat számos helyi közérdekű eseményről és kötelezettségről.

Köszönjük Gara Községi Önkormányzat Képviselő-testületének és a Garai Közös Önkormányzati Hivatalnak a 2020. évi együttműködését, az általuk biztosított és felajánlott eszközök, szolgáltatások és a Garai Művelődési Ház térítésmentes használatát rendezvényeinkhez. Köszönjük a többi községi intézmény és civil szervezet 2020. évi együttműködését a Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal.

Köszönjük azoknak, akik az elmúlt egy évben figyelemmel kísérték a rendezvényeinket, tevékenységünket, magánszemélyként vagy intézményként bármilyen formában együttműködtek velünk. **Külön köszönet illeti azokat, akik közreműködtek, segítettek** (szerveztek, házaltak, főztek, sütöttek, mosogattak, takarítottak, pakoltak), felléptek, műsort adtak (táncoltak, zenéltek, szavaltak) programjainkon, illetve szerény támogatást nyújtottak hozzá valamilyen felajánlás formájában.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének

.../2020. (IX.17.) számú határozata

Beszámoló a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2020. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről

A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testülete elfogadja az elnök beszámolóját a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2020. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről.

Határidő: azonnal

Felelős: képviselő-testület

Gara, 2020. szeptember 7.

Kubátov Márton
elnök